

Agenda 2030-delegationens slutbetänkande - Världens utmaning, världens möjlighet - SOU 2019:13

Sammanfattning

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL)

- delar Agenda 2030-delegationens bild av de utmaningar världen och Sverige står inför och betonar vikten av genomförandet sker i ordinarie processer
- betonar vikten av alla aktörers delaktighet för ett lyckat genomförande
- är positivt till samtal om handslag mellan SKL och regeringen – varje enskild part måste dock utgå från sina förutsättningar
- tillstyrker ett förtydligande om ansvaret för hållbar utveckling i det regionala tillväxtarbetet genom ett tillägg i målet för regional tillväxtpolitik
- menar att länsstyrelserna ansvarar för samordning av statliga sektorsmyndigheters Agenda 2030-arbete, återrapportering till regeringen samt information till kommuner och regioner medan regionerna har dialogen med näringsliv och andra relevanta regionala aktörer kopplat till det regionala utvecklingsansvaret
- framhåller att genomförandet måste ske i partnerskap och i samverkan med civilsamhället och andra lokala och regionala aktörer som bygger på ett underifrån perspektiv
- delar delegationens slutsatser att arbetsmarknadens parter bidrar på flera olika sätt till uppfyllandet av målen i Agenda 2030
- framhåller att det är angeläget att ta tillvara det framgångsrika arbete med Agenda 2030 som sker i kommuner och regioner

Att stärka de ordinarie processerna

SKL delar Agenda 2030-delegationens bild av de utmaningar som världen och Sverige står inför. En omställning till en hållbar utveckling kräver handling på alla nivåer i samhället så som globalt, nationell, regionalt och lokalt. Likaså betonas i agendan nödvändigheten av alla samhällsaktörers delaktighet och att genomförandet av agendan är ett gemensamt ansvar. Om hållbar utveckling ska vara ett effektivt övergripande mål för alla politikområden behöver staten former för samordning och styrning samt ett ledarskap som agerar långsiktigt och flexibelt. SKL delar delegations

slutsatser att omställningsarbetet utgår från ordinarie processer. Att utgå från ordinarie beslutprocesser och initiativ som tas lokalt och regionalt innebär snabbare resultat.

Den europeiska paraplyorganisationen Council of European Municipalities and Regions (CEMR), har konstaterat att 65 % av de globala målen inte nås utan hjälp från den lokala och regionala nivån. Agenda 2030 har fått stort genomslag i flera kommuner och regioner. År 2017 angav nära hälften av kommunerna och regionerna att de använde sig av Agenda 2030 som ett verktyg i arbetet med hållbar utveckling. En andel som sannolikt ökat sedan dess.

Agenda 2030 bygger på allas ansvar, initiativkraft och samverkan med olika aktörer i samhället. Kommunerna har etablerade samarbeten med näringsliv och civilsamhälle, bland annat för företagsetableringar och tillstånd och civilsamhället i arbetet med krisberedskap. Regionerna har motsvarande kontakter på regional nivå.

Samordning på regional nivå

SKL är positivt till att regeringen tydliggör i en proposition ansvaret för hållbar utveckling i det regionala tillväxtarbetet genom ett tillägg i målet för regional tillväxtpolitik. Regionerna arbetar med Agenda 2030 i sitt utvecklingsuppdrag och har därmed den regionala dialogen med näringsliv och andra relevanta aktörer.

SKL menar att länsstyrelserna ansvarar för samordning av de statliga sektorsmyndigheternas arbete med Agenda 2030, återslaggning till regeringen och spridning av information till kommuner och regioner. För att lyckas med arbetet på regional nivå krävs dialog, partnerskap och samverkan mellan regioner, länsstyrelsen, kommunerna och andra relevanta aktörer på den regionala och lokala nivån. Den regionala tillväxtpolitiken är beroende av EU. SKL är positivt till att regeringen verkar för att all policyutveckling inom EU präglas av Agenda 2030.

SKL:s engagemang i Agenda 2030

Glokala Sverige är ett kommunikations- och utbildningsprojekt som drivs av Svenska FN-förbundet tillsammans med SKL, med stöd från Sida, där 81 kommuner och 15 regioner deltar från och med år 2019. Förutom i arbetet med Glokala Sverige bidrar SKL till ett lärande och kunskapsspridning mellan olika kommuner och regioner genom att sammanställa och sprida goda exempel på hur regioner och kommuner arbetar med agendan. Det är angeläget att de erfarenheter och kunskaper som utvecklas på regional och lokal nivå tas om hand i det fortsatta Agenda 2030-arbetet.

RKA (Rådet för främjandet av kommunala analyser som ägs av SKL och staten tillsammans) har arbetat fram cirka 50 nyckeltal kopplat till målområdena i Agenda 2030 för kommuner respektive regioner. Nyckeltalen finns tillgängliga för alla kommuner och regioner i SKL:s databas Kolada. I databasen kan kommuner och regioner lätt jämföra sig med andra inom olika områden. Jämföraren ger också information om vilka områden som respektive organisation har störst

Ert dnr:
M2019/00661/S

utvecklingspotential. SKL vill utveckla detta arbete ytterligare och på så sätt synliggöra vilka kommuner och regioner som arbetar framgångsrikt men också ge en möjlighet för kommuner och regioner att lära av varandra.

SKL är positivt till att samtala med regeringen om hur SKL framgent kan stötta kommuner och regioner i sitt arbete med genomförandet av Agenda 2030. SKL vill dock förtydliga att det måste vara upp till varje kommun och region att genomföra arbetet med Agenda 2030 utifrån sina specifika utmaningar och förutsättningar. Samtalet tar sin utgångspunkt i delegationens förslag till riksdagens mål för agendan som anger inriktning för det offentliga Sveriges arbete.

Alla aktörers delaktighet

SKL håller med om att ett självständigt, öppet och livskraftigt civilsamhälle är en hörnsten i ett demokratiskt samhälle och en förutsättning för omställning till hållbar utveckling. Hela agendan bygger på partnerskap och delaktighet. Civilsamhället framstår som en central part i det partnerskap som genomförandet förutsätter.

SKL delar delegationens bedömning att arbetsmarknadens parter bidrar på flera olika sätt till uppfyllandet av målen i Agenda 2030 och att den svenska arbetsmarknadsmodellen har lett till stora framsteg vad gäller stabilitet på arbetsmarknaden och relativt sett goda ekonomiska och sociala villkor för arbetstagare i Sverige. En förutsättning för denna modell är respekten för arbetsmarknadsparternas autonomi och ansvar för lönebildning och villkor som rör anställningen, och parternas reglering i dessa avseenden genom kollektivavtal, på nationell och lokal nivå.

SKL ställer sig bakom beskrivningen av rollen av arbetsmarknadens organisationer som kunskapsförmedlare, där arbetsmarknadens parter var och en för sig och i samverkan med varandra har en viktig roll då det gäller att sprida kunskap om Agenda 2030 och genomföra en hållbar utveckling till både arbetstagare och arbetsgivare. SKL vill framhålla dels att både parterna och verksamheterna kan bidra och bidrar till ett klimatneutralt samhälle dels vikten av ett aktivt jämställdhetsarbete för en hållbar utveckling.

SKL delar delegationens bedömning att regeringen fortsatt ska värna den svenska arbetsmarknadsmodellen och verka för anständiga arbetsvillkor och understödja den sociala dialogen inom EU och i olika internationella forum. SKL förutsätter att arbetsmarknadens parter blir tydligt involverade i det fortsatta arbetet med Agenda 2030 och att det utarbetas lämpliga arbetsformer för det.

Sverige Kommuner och Landsting

Anders Knappe
Ordförande